

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ

на професионално направление 3.2. Психология

Педагогически факултет

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

Период 2024–2030 г.

Настоящият документ е разработен в съответствие със Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021–2030 г. и със Стратегията за развитие на Педагогическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“ за периода 2024–2027 г., като конкретизира тяхното приложение към професионално направление 3.2. Психология.

I. СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА

Професионално направление 3.2. Психология развива своята образователна, научноизследователска и обществено-приложна дейност в съответствие с националните приоритети за качество, дигитализация, учене през целия живот, интернационализация, интеграция на научните изследвания и обновяване на академичния състав, както и с приоритетите на Педагогическия факултет в областта на учебната дейност, научноизследователската и проектната дейност, материалната база, развитието на академичния състав и активното включване на студентите.

Стратегията е ориентирана към устойчиво развитие на направлението като модерен академичен център по психологически науки, който съчетава фундаментална подготовка, практическа приложимост, доказателствен подход в обучението и изследванията, социална ангажираност и европейска съизмеримост.

В основата на стратегията стоят следните принципи:

- академична свобода, критично мислене и професионална етика;
- високо качество на обучението и непрекъснато усъвършенстване на учебните програми;
- интеграция между обучение, изследвания и практика;
- дигитализация и използване на съвременни технологии в образователния процес и научната работа;
- подкрепа за учене през целия живот, достъпност и разнообразни форми на обучение;
- интердисциплинарност, международно сътрудничество и обществена отговорност.

За постигане на синхрон с факултетната стратегия, настоящият документ организира развитието на направлението в пет основни стратегически оси: учебна дейност; научноизследователска и проектна дейност; материална база и дигитална среда; академичен състав; студенти, докторанти, алумни и партньорска мрежа.

II. ПРОФИЛ НА НАПРАВЛЕНИЕТО И ОБРАЗОВАТЕЛНО ПОРТФОЛИО

Професионално направление 3.2. Психология към Педагогическия факултет осигурява последователна академична подготовка, която съчетава теоретична основа, практико-приложна ориентация и научноизследователска перспектива.

Образователното портфолио на направлението включва следните основни програми:

Образователна степен	Форма на обучение	Програма	Брой семестри
Бакалавър	Редовно обучение	Психология	8 семестъра
Бакалавър	Задочно обучение	Психология	8 семестъра
Магистър	Съгласно утвърдения учебен план	Училищна психология	2 семестъра за същото направление 4 семестъра за различно направление
Магистър	Съгласно утвърдения учебен план	Позитивна психология	2 семестъра за същото направление 4 семестъра за различно направление
Магистър	Съгласно утвърдения учебен план	Приложна психология	2 семестъра за същото направление 4 семестъра за различно направление
Магистър	Съгласно утвърдения учебен план	Социална, трудова и организационна психология	2 семестъра за същото направление 4 семестъра за различно направление
Магистър	Съгласно утвърдения учебен план	Приложно-поведенчески анализ	3 семестъра за същото направление 5 семестъра за различно направление

Магистър	Съгласно утвърдения учебен план	Клинична психология	4 семестъра за същото направление
Магистър	Съгласно утвърдения учебен план	Психология на девиантното и криминално поведение	2 семестъра за същото направление 4 семестъра за различно направление

Направлението поддържа и развива учебна среда, в която бакалавърската подготовка осигурява широка теоретична и методологична основа, а магистърските програми развиват профилирана експертиза в ключови направления на съвременната психологическа наука и практика. В съответствие с националната стратегия приоритет е и разширяването на възможностите за продължаващо обучение, следдипломна квалификация, хибридни форми и допълнителни специализирани модули.

III. ВИЗИЯ, МИСИЯ И ЦЕННОСТЕН ПРОФИЛ

1. Визия

Професионално направление 3.2. Психология да се утвърди като разпознаваемо направление на национално ниво за качествено психологическо образование, приложни и фундаментални изследвания и социално значима експертиза, което съчетава академична традиция, доказателствена практика, дигитална модернизация и международна отвореност.

2. Мисия

Мисията на направлението е да подготвя висококвалифицирани психолози с широка теоретична култура, методологична грамотност, професионална етика, практическа готовност и способност за отговор на съвременните обществени предизвикателства в сферите на образованието, психичното здраве, организациите, социалните услуги и човешкото развитие.

3. Ценности

- качество и отговорност в обучението и в изследванията;
- уважение към личността, индивидуалните различия и човешкото достойнство;
- социална ангажираност и ориентация към обществено значими проблеми;
- доказателствен и етичен подход в практиката;
- сътрудничество, интердисциплинарност и колегиалност;
- иновативност, дигитална компетентност и откритост към международния академичен обмен.

IV. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА ПЕРИОДА 2024–2030 г.

1. Учебна дейност и качество на обучението

В съответствие с националния приоритет за повишаване на качеството на висшето образование и с факултетния приоритет за мониторинг и усъвършенстване на учебните планове, направлението си поставя следните цели:

- периодично актуализиране на бакалавърските и магистърските учебни планове на основата на компетентностния подход, обратната връзка от студенти и работодатели и промените в професионалната среда;
- усъвършенстване на практическата подготовка чрез стажове, супервизия, работа по казуси, тренинги и взаимодействие с институционални партньори;
- развитие на дигитални и хибридни форми на обучение, електронни ресурси, видео-лекции и платформи за самостоятелна работа;
- разширяване на спектъра от избираеми и факултативни дисциплини в области с висока обществена и професионална значимост – психично здраве, невропсихология, приложно-поведенчески анализ, организационно развитие, училищна и позитивна психология;
- поддържане на висока готовност за програмна акредитация и осигуряване на качеството.

2. Научноизследователска и проектна дейност

Научноизследователската дейност се развива като интегрална част от обучението и като средство за повишаване на националната и международната видимост на направлението.

- формиране на устойчиви изследователски екипи по приоритетни психологически теми с възможност за междудисциплинарно взаимодействие;
- увеличаване на публикациите в рецензирани и индексирани научни издания;
- участие в национални и международни научни и образователни проекти;
- включване на студенти и докторанти в изследователски дейности, конференции, семинари и научни форуми;
- развитие на приложни изследвания с принос за образованието, психичното здраве, социалните системи, организациите и общността.

3. Материална база и дигитална среда

Материалната и дигиталната среда следва да подкрепя едновременно учебния процес, научните изследвания и практическата подготовка.

- развитие на лабораторната и изследователската инфраструктура, включително Лабораторията по експериментална психология и невронауки, като част от по-широка среда за методологична и емпирична подготовка;
- осигуряване на специализирани софтуерни продукти, диагностични инструменти, дигитални платформи и електронни бази данни за обучение и изследвания;
- обновяване на учебните пространства така, че те да бъдат пригодни за интерактивно обучение;
- развитие на дигитални архиви, електронни учебни материали и ресурси за дистанционна и хибридна работа.

4. Академичен състав и професионално развитие

Устойчивото развитие на направление предполага целенасочена политика за подкрепа, обновяване и международна активност на академичния състав. Това включва:

- подкрепа за квалификационно и научно израстване на преподавателите и стимулиране на публикационната активност;
- насърчаване на преподавателите за участие в мобилности, специализации, международни обучения и научни мрежи;

- привличане и задържане на мотивирани млади преподаватели, докторанти и постдокторанти;
- развитие на компетентности за работа с интерактивни методи, дигитални инструменти и иновативни образователни практики.

5. Студенти, докторанти, алумни и партньорска мрежа

Студентите в направлението са активни участници в академичния живот и в процесите на качество, иновации и обществено въздействие. Това включва:

- подкрепа за студентските клубове, включително Клубът по психология; научни форуми, като Студентския научен форум; доброволчески и приложни инициативи;
- изграждане и поддържане на динамична система за проследяване на реализацията на завършилите студенти и за обратна връзка с работодатели;
- разширяване на практическите партньорства с училища, детски градини, социални и здравни услуги, центрове, неправителствени организации и бизнес, полицейски и др. структури;
- развитие на международна мобилност на студенти и преподаватели и участие в общи образователни и научни инициативи;
- насърчаване на ученето през целия живот чрез краткосрочни обучения, квалификационни форми и програми за професионално усъвършенстване.

V. ПРИОРИТЕТНИ НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ И ПРИЛОЖНИ НАПРАВЛЕНИЯ

В синхрон с профила на направлението, с наличните образователни програми и с обществените потребности се определят следните приоритетни научноизследователски и приложни направления:

Направление	Съдържателен фокус
Експериментална психология, когнитивни процеси и невропсихология	изследване на внимание, стрес, когнитивни механизми, психофизиологични показатели и прилагане на експериментални методи

Направление	Съдържателен фокус
Психология на развитието, образованието и училищната среда	Развитийни процеси, учене, емоционално и социално развитие, психологическа подкрепа в образователни институции.
Позитивна психология	Психологически ресурси, адаптация, благополучие, резилиънс.
Социална, трудова и организационна психология	Групови процеси, организационно поведение, лидерство, мотивация, организационна култура и ефективност; превенция на стрес и бърнаут.
Приложна психология	Психологическа оценка и измервания, консултиране, интервенции и приложения на психологическото знание в различни обществени системи.
Приложно-поведенчески анализ (АВА)	Поведенческа оценка, функционален анализ, доказателствени интервенции и приложения при обучителни, поведенчески и развитиенски затруднения.
Клинична психология	Психологична оценка, влияние на биологични, психологични и социални фактори, степенувана грижа, връзка с консултативна и клинична практика, супервизия, превенция.
Дигитална психология и анализ на поведението	Дигитални методи за изследване, взаимодействие човек–технология, платформи за оценка и интервенция, анализ на поведенчески данни.
Специална психология	Психология на деца и ученици със специални образователни потребности; девиантно поведение.

Тези направления се развиват в режим на взаимна свързаност, така че образователните програми, научните изследвания, практическото обучение и обществените партньорства да формират единна и разпознаваема академична идентичност на направлението.

VI. ПЪТНА КАРТА ЗА РАЗВИТИЕ 2024–2030 г.

Пътната карта е съобразена с хоризонта на националната стратегия до 2030 г. и с факултетната визия 2024–2027 г., като предвижда три взаимно свързани етапа на развитие.

Етап	Период	Основни действия
Етап I: Синхронизация и институционално укрепване	2024–2027 г.	Актуализиране на учебните планове и съдържания; усъвършенстване на практическата подготовка; развитие на дигитални ресурси и електронна среда; консолидация на изследователските направления; разширяване на партньорствата с работодатели и обществени институции.
Етап II: Разширяване и интернационализация	2027–2028 г.	Активизиране на проектната дейност и международните партньорства; повишаване на мобилността; развитие на съвместни изследвания и тематични научни екипи; разширяване на възможностите за продължаващо обучение.
Етап III: Консолидация, видимост и устойчивост	2029–2030 г.	Увеличаване на научната видимост и публикационната

Етап	Период	Основни действия
		активност; организиране на научни форуми; утвърждаване на направлението като регионален център за психологическа експертиза, обучение и приложни изследвания; развитие на устойчива алумни и партньорска мрежа.

VII. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Изпълнението на стратегията ще се проследява чрез количествени и качествени индикатори, които могат да бъдат актуализирани съобразно вътрешните механизми за качество, акредитационните процедури и динамиката на академичната среда.

Област	Индикатори	Очакван ефект
Обучение	Периодичен преглед и актуализация на учебните планове; увеличаване на дела на практическите и дигитално подпомогнатите форми; актуализиране на избираеми и факултативни дисциплини.	По-високо качество и по-добра релевантност с професионалната среда.
Научна дейност	Растеж на публикациите в рецензирани и индексирани издания; участие в национални и международни проекти; включване на студенти и докторанти в изследвания.	По-голяма научна видимост и изследователски капацитет.

Област	Индикатори	Очакван ефект
Международна дейност	Разширяване на академичната мобилност и партньорствата; участие в международни мрежи и съвместни инициативи.	По-силна европейска интеграция и обмен на добри практики.
Материална база и дигитализация	Обновяване на лабораторна, софтуерна и електронна среда; създаване на дигитални учебни ресурси.	По-ефективна и модерна среда за обучение и изследвания.
Студенти и реализация	Активно участие на студентите в научни и приложни инициативи; проследяване на реализацията на завършилите; разширяване на партньорствата за практика.	По-добра професионална реализация и по-силна връзка с обществената среда.

Очакваният резултат от изпълнението на стратегията е укрепване на професионално направление 3.2. Психология като конкурентоспособна, социално ангажирана и международно отворена академична среда, която предлага качествено обучение, развива видими научни изследвания и създава реална обществена добавена стойност.

VIII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящата стратегия утвърждава професионално направление 3.2. Психология като стратегически важен компонент от академичния профил на Педагогическия факултет и на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Тя поставя направлението в ясна връзка с националната политика за развитие на висшето образование и с факултетната рамка за качество, научна активност, дигитализация и обществена отговорност.

Чрез съчетаване на силна бакалавърска подготовка, ясно профилирани магистърски програми, развитие на приоритетни научни области и разширяване на партньорствата с

образователни, здравни, социални и други организационни структури, направлението има потенциал да се развива като водещ център за психологическо образование, изследвания и практика в България.

Стратегията за развитие на ПН 3.2. Психология е приета на Факултетен съвет на Педагогическия факултет при ПУ „Паисий Хилендарски“ с Протокол № 04-4/10.12.2024.